יְיָ וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ. תָּא חֲזֵי, כָּל בְּנֵי עָלְמָא לָא חָמָאן עַל מָה קָיְימֵי בְּעָלְמָא, וְיוֹמִין אָזְלִין וְסָלְקִין וְקָיְימֵי קַמֵּי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל אִנּוּן יוֹמִין דִּבְנֵי נָשָׁא קָיְימֵי בְּהוּ בְּהַאי עָלְמָא, דְּהָא כֻּלְּהוּ אִתְבְּרִיאוּ וְכֻלְּהוּ קָיְימֵי לְעֵילָּא, וּמְנָלָן דְּאִתְבְּרִיאוּ, דִּכְתִיב, (תהלים קלט) יָמִים יוּצָרוּ.

וְכַד מָטָאן יוֹמִין לְאִסְתַּלָּקָא מֵהַאי עָלְמָא. כֻּלְּהוּ קָרִיבִין קַמֵּי מַלְכָּא עִלָּאָה, הָדָא הוּא דִכְתִיב, (מלכים א ב) וַיִּקְרְבוּ יְמֵי דָּוִד לָמוּת. (בראשית מז) וַיִּקְרְבוּ יְמֵי יִשְׂרָאֵל לָמוּת. בְּגִין דְּכַד בַּר נָשׁ אִיהוּ בְּהַאי עָלְמָא לָא אַשְׁגַּח וְלָא אִסְתַּכַּל עַל מַה דַּקָאִים, אֶלָּא כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא חָשִׁיב כְּאִלּוּ הוּא אָזִיל בְּרַקְנָיָיא, דְּהָא כַּד נְשְׁמָתָא נָפְקַת מֵהַאי עָלְמָא לָא יָדְעַת לְאָן אָרְחָא סָלְקִין לָהּ. דְּהָא אוֹרְחָא לְסַלְקָא לְעֵילָּא לְאַתַּר דְּנְהִירוּ דְּנִשְׁמָתִין עִלָּאִין נְהִירִין, לָא (דף צט ע"ב) אִתְיְהִיב לְכֻלְּהוֹן נְשְׁמָתִין, דְּהָא כְּגַוְונָא דְּאִיהוּ אַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ בְּהַאי עָלְמָא, הָכִי אִתְמַשְׁכַת לְבָתַר דְּנָפִיק מִנֵּיהּ.

תָּא חֲזֵי, אִי בַּר נָשׁ אִתְמְשִׁיךְ בָּתַר קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְתִיאוּבְתָּא דִילֵיהּ אֲבַתְרֵיהּ בְּהַאי עָלְמָא, לְבָתַר כַּד נָפִיק מִנֵּיהּ, אִיהוּ אִתְמְשִׁיךְ אֲבַתְרֵיהּ וְיָהֲבִין לֵיהּ אוֹרַח לְאִסְתַּלָּקָא לְעֵילָּא, בָּתַר הַהוּא מִשִּׁיכוּ דְּאִתְמְשִׁיךְ בִּרְעוּתָא כָּל יוֹמָא בְּהַאי עָלְמָא.

אָמַר רִבִּי אַבָּא יוֹמָא חַד אִעַרְעָנָא בְּחַד מָתָא מֵאִנּוּן דְּהַוּוּ מִן בְּנֵי קֶדֶם, וְאָמְרוּ לִי מֵהַהִיא חָכְמְתָּא דְּהַוּוּ יָדְעִין מִיּוֹמֵי קַדְמָאֵי וְהַוּוּ אַשְׁכְּחָן סִפְרִין דְּחָכְמְתָּא דִּלְהוֹן, וּקְרִיבוּ לִי חַד סִפְרָא. וְהָוָה כְּתִיב בֵּיהּ, דְּהָא כְּגַוְונָא דִּרְעוּתָא דְּבַר נָשׁ אִיכַּוֵּון בֵּיהּ בְּהַאי עָלְמָא, הָכִי אַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ רוּחַ הָעוֹלָם לֹא רוֹאִים עַל מָה עוֹמְדִים בָּעוֹלָם, וְהַיָּמִים הוֹלְכִים וְעוֹלִים וְעוֹמְדִים לִפְנֵי הַקָּבָ"ה כָּל אוֹתָם יָמִים שֶׁבְּנֵי אָדָם עוֹמְדִים בָּהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהֲרֵי כֻּלָּם נִבְרְאוּ וְכֻלָּם עוֹמְדִים לְמַעְלָה. וּמִנַּיִן לָנוּ שֶׁנִּבְרְאוּ? שֶׁכָּתוּב (שם קלט) יָמִים יֻצָּרוּ.

וּכְשֶׁמַּגִּיעִים הַיָּמִים לְהֵעָלוֹת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, כֻּלָּם קְרֵבִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הָעֶלְיוֹן. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (מלכים–א ב) וַיִּקְרְבוּ יְמֵי דָוִד לָמוּת. וַיִּקְרְבוּ יְמֵי יִשְׂרָאֵל לָמוּת. מִשּׁוּם שֶׁכַּאֲשֶׁר בֶּן אָדָם הוּא בָּעוֹלָם הַזֶּה, אֵינוֹ מַשְׂגִּיחַ וְלֹא מִתְבּוֹנֵן עַל מַה הוּא עוֹמֵד, אֶלָּא כָּל יוֹם וָיוֹם חוֹשֵׁב כְּאִלּוּ הוּא הוֹלֵךְ בְּרֵיקָנוּת, שֶׁהֲרֵי כְּשֶׁהַנְּשָׁמָה יוֹצֵאת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, לֹא יוֹדַעַת לְאֵיזוֹ דֶּרֶךְ מַעֲלִים אוֹתָהּ. שֶׁהֲרֵי הַדֶּרֶךְ לַעֲלוֹת לְמַעְלָה לְמָקוֹם שֶׁאוֹר הַנְּשָׁמוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת מְאִירוֹת, לֹא נִתָּן לְכָל הַנְּשָׁמוֹת, שֶׁהֲרֵי כְּמוֹ שֶׁהוּא מַמְשִׁיךְ עָלָיו בָּעוֹלָם הַזֶּה, כָּךְ נִמְשָׁךְ לְאַחַר שֶׁיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ.

בֹּא רְאֵה, אִם בֶּן אָדָם נִמְשָׁךְ אַחַר הַקָּבָ"ה וּתְשׁוּקָתוֹ אַחֲרָיו בָּעוֹלָם הַזֶּה, אַחֲרֵי זֶה כְּשֶׁיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ, הוּא נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו, וְנוֹתְנִים לוֹ דֶּרֶךְ לַעֲלוֹת לְמַעְלָה אַחַר אוֹתָהּ מְשִׁיכָה שֶׁנִּמְשָׁךְ בְּרָצוֹן כָּל יוֹם בָּעוֹלָם הַזֶּה.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, יוֹם אֶחָד נִפְגַּשְׁתִּי בְּעִיר אַחַת מֵאוֹתָם שֶׁהָיוּ מִן בְּנֵי קֶדֶם, וְאָמְרוּ לִי מֵאוֹתָהּ חָכְמָה שֶׁהָיוּ יוֹדְעִים מִיָּמִים רִאשׁוֹנִים, וְהָיוּ מוֹצְאִים סְפָרִים שֶׁל הַחָכְמָה שֶׁלָּהֶם, וְקָרְבוּ לִי סֵפֶר אֶחָד, וְהָיָה כָּתוּב בּוֹ, שֶׁכְּמוֹ שֶׁהָרָצוֹן שֶׁל הָאָדָם מִתְכַּוֵּן בּוֹ בָּעוֹלָם הַזֶּה, כָּךְ מַמְשִׁיךְ עָלָיו רוּחַ מִלְמַעְלָה כְּמוֹ אוֹתוֹ הָרָצוֹן שֶׁנִּדְבָּק בּוֹ. אִם רְצוֹנוֹ